

Evaluering av forsøk Vurderingspraksis på ungdomstrinnet

Saksbehandler: Kari Eliassen

Saksnr.: 19/00307-5

Behandlingsrekkefølge

Møtedato

Ungdomsrådet

Hovedutvalg for oppvekst og kultur

Kommunedirektørens innstilling:

1. Forsøket med karakterfri vurdering på 8.trinn i norsk og naturfag avsluttes grunnet føringer i ny vurderingsforskrift og ny læreplan.
2. Det arbeides videre på begge ungdomsskolene, og mellom skolene, med videreutvikling av en vurderingspraksis som støtter opp om og er en naturlig del av elevenes læring, i tråd med føringer i vurderingsforskriften og læreplanverket LK20.

Ås, 06.05.2021

Trine Christensen
Kommunedirektør

Nils Erik Pedersen
Kommunalsjef

Avgjørelsesmyndighet:

Hovedutvalg for oppvekst og kultur

Behandlingsrekkefølge:

Ungdomsrådet

Hovedutvalg for oppvekst og kultur

Vedlegg:

- **Opplæringslovens kap 3, «Vurderingsforskriften»:**
https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2006-06-23-724/KAPITTEL_5#KAPITTEL_5
- **Læreplanverket for kunnskapsløftete 2020 (LK20):**
<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/>

Øvrige relevante dokumenter som ligger i saken:

- HOK-sak 6/19 06.03.2019 Vurderingspraksis på ungdomstrinnet

Saksbehandler sender vedtaket til:

Rektor ved Nordbytun ungdomsskole

Rektor ved Ås ungdomsskole

Virksomhetsleder grunnskole

Saksutredning:

Sammendrag:

Denne saken, *Evaluering av forsøk Vurderingspraksis på ungdomstrinnet*, er en oppfølging av følgende vedtak gjort i Hovedutvalget for oppvekst og kultur 3.6.19 i sak *Vurderingspraksis på ungdomstrinnet (arkiv-sak-dokument 19/00307-1)*:

- Det innføres, som et forsøksprosjekt skoleåret 2019/20, karakterfri vurdering på 8. trinn i fagene norsk og naturfag. Terminkarakterene i disse fagene skal fortsatt gis.
- Vurderingsrapporten vil framlegges hovedutvalget våren 2020.

Våren 2020 ble det gjennomført en vurdering av forsøket på begge ungdomsskoler med en spørreundersøkelse blant elever og lærere. Grunnet koronasituasjonen ble ikke vurderingen slutført. Forsøket ble etter en underveisvurdering på skolene videreført skoleåret 2020-21.

Våren 2021 har spørreundersøkelsen blitt fulgt opp på begge skoler, supplert med samtaler med elever og i lærerkollegiet, og på bakgrunn av dette har ledergruppene ved skolene kommet med sin anbefaling.

Basert på innføringen av ny vurderingsforskrift, ser kommunedirektøren ikke behov for en forsøksordning for vurderingspraksis på ungdomstrinnet i Ås kommune. Det arbeides kontinuerlig med gode vurderinger ut fra klare føringer i ny vurderingsforskrift og læreplan, der grundig pedagogisk vurdering og refleksjon i kollegiet rundt en oppgave og et læringsmål avgjør om vurderingen skal gis med eller uten karakter.

Fakta i saken:

Siden forsøket med karakterfri vurdering ble vedtatt i 2019, har store endringer skjedd i norsk skole. Ny vurderingsforskrift ble gjort gjeldende fra 1.august 2020, nytt læreplanverk LK20 gjeldende fra 1.august 2020 for 1.-9. trinn, fra august 2021 for 10. trinn. Både læreplan og vurderingsforskrift vektlegger en helhetlig læringsprosess, der vurdering er en integrert del av læringsprosessen og ikke kommer til slutt som en evaluering av et resultat.

Lovverk og læreplan:

I vurderingsforskriften <https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2020-06-29-1474> § 3-10. står blant annet følgende om *Underveisvurdering i fag*:

«All vurdering som skjer før avslutninga av opplæringa, er underveisvurdering. Underveisvurdering i fag skal vere ein integrert del av opplæringa, og skal brukast til å fremje læring, tilpasse opplæringa og auke kompetansen i fag. Underveisvurderinga kan vere både munnleg og skriftleg.

I underveisvurderinga i fag skal elevar, lærlingar, lære kandidat og praksisbrevkandidatar

- a. delta i vurderinga av eige arbeid og reflektere over eiga læring og faglege utvikling*
- b. forstå kva dei skal lære og kva som blir venta av dei*
- c. få vite kva dei meistarar*

Ås kommune

d. *få rettleiing om korleis dei kan arbeide vidare for å auke kompetansen sin.»*

Det understrekes at «Formålet med vurdering i fag er å fremme læring og bidra til lærelyst underveis i opplæringen, og også gi informasjon om kompetanse underveis og til slutt» (forskrift til opplæringsloven § 3-3).

Halvårsvurdering skal fra 8.trinn gis med karakter, ifølge forskriftens § 3-12. Utover dette er det ingen krav om at underveisvurderingen skal inneholde karakterer. Det er imidlertid heller ingen juridisk hindring for å gi karakterer ved underveisvurdering i ungdomsskolen, så sant forskrift og læreplan følges.

Læreplanverket LK20 legger i *Overordnet del* blant annet vekt på at elevene skal «lære å lære», bruke gode strategier og bli selvstendige i sin videre læring. Dette peker fram mot livslang læring, og underveisvurdering med muntlige og skriftlige forovermeldinger om hva eleven kan gjøre for å utvikle økt kompetanse, står sentralt.

Ungdomsskolenes evaluering av forsøket:

Våren 2020 ble det gjennomført en vurdering av forsøket på begge ungdomsskoler med en spørreundersøkelse blant elever og lærere. Grunnet koronasituasjonen med brå omstillinger til stadig nye smitteverntiltak på skolene, ble ikke vurderingen slutført. Forsøket ble etter en underveisvurdering, videreført skoleåret 2020-21.

Våren 2021 har spørreundersøkelsen blitt fulgt opp på begge skoler og supplert med samtaler med elever og i lærerkollegiet.

Skolene ser ikke lenger behov for et forsøk i sin vurderingspraksis. Det arbeides kontinuerlig med gode vurderinger ut fra ny vurderingsforskrift og læreplan, der grundig pedagogisk vurdering og refleksjon i kollegiet rundt en oppgave og et læringsmål avgjør om vurderingen skal gis med eller uten karakter.

Evalueringen av forsøket med karakterfri vurdering, som er gjort på begge ungdomsskoler, viser at både elever og lærere ønsker en kombinasjon av underveisvurdering med og uten karakterer.

Ved enkelte oppgaver og læringsmål vurderes det som pedagogisk mest hensiktsmessig å gi karakter. Ved andre oppgaver og læringsmål oppnås best støtte til videre læring ved vurdering uten karakter.

I begge tilfelle er det den skriftlige eller muntlige tilbakemeldingen eleven får, og som viser hva eleven mestret godt og hva eleven bør arbeide med for å øke kompetansen, som er det bærende element i vurderingen.

Begge ungdomsskoler melder at forsøket med karakterfri vurdering har gitt skolen og lærerne økt bevissthet om betydningen av gode faglige tilbakemeldinger og forovermeldinger, og forberedt dem på innholdet i ny vurderingsforskrift. Forsøket har ført til økt fokus på betydningen av oppgavens form og innhold, og et tydeligere fokus på hva som skal til for at eleven skal øke sin kompetanse. Dette gjelder også for andre lærere enn de som har vært omfattet av forsøket.

Ås kommune

Elevene melder at forsøket har ført til mindre 'sammenligningspress'. De får tilbakemeldinger som sier hvordan de bør arbeide videre, ikke hvor de står sammenlignet med de andre elevene. Som følge av forsøket og innholdet i ny vurderingsforskrift har også elevenes medvirkning i vurderingsarbeidet økt. Enkelte elever melder om at karakterfri vurdering gjør at de blir usikre på hvor de står faglig, og mener de trenger karakterer underveis, da de likevel skal få karakter ved halvårsvurdering. Andre har opplevd det som kunstig at forsøket bare har omfattet to fag.

Skolene melder at det er vanskelig å vurdere om forsøket har gitt mindre press på elevene. Dette henger sammen med at ny vurderingsforskrift er innført samtidig som det siste året har gitt elevene store utfordringer på andre områder.

Skolene vil arbeide videre i profesjonsfellesskapet med å videreutvikle god vurderingspraksis i tråd med læreplanverk og vurderingsforskrift, og valg gjøres og begrunnes ut fra profesjonsfaglige pedagogiske vurderinger.

Vurdering:

Kommunedirektøren ser ikke lenger at det er behov for et forsøk på dette området, grunnet klare føringer i ny forskrift og ny læreplan.

Det arbeides videre på begge skoler og mellom skolene med videreutvikling av en vurderingspraksis som støtter opp om og er en naturlig del av elevenes læring, i tråd med føringer i læreplanverket LK20 og vurderingsforskriften.

Underveisvurdering i ungdomsskolen gis med eller uten karakter, basert på en pedagogisk vurdering ut fra oppgavens og læringsmålets art.

Satsingen på god vurderingspraksis i ungdomsskolen fortsetter i tråd med føringer i læreplanverket LK20 og vurderingsforskriften.

Økonomiske konsekvenser:

Ingen

Miljømessige konsekvenser:

Ingen

Alternativer:

Ingen

Konklusjon med begrunnelse:

Det er ikke lenger behov for et forsøk med karakterfri vurdering i ungdomsskolene i Ås. Nytt læreplanverk og ny vurderingsforskrift regulerer underveisvurdering og sluttvurdering.

Kan vedtaket påklages?

Nei

Ikrafttredelse av vedtaket:

01.08.2021